

Procés a l'ou de la serp

Dilluns dia 14 comença a València el judici de l'anomenada 'operació Pànzer', fruit de la desarticulació l'any 2005 d'un perillós grup d'ideologia nazi, ben organitzat i millor armat, Frente Anti Sistema (FAS), en el qual militaven, entre d'altres, l'assassí de Guillem Agulló, Pedro Cuevas, o l'actual regidor a Silla per la ultradretana España 2000, Alejandro Serrador. Un procés amb 18 acusats, amb una instrucció excessivament prolongada en el temps i que comença adulterat per la recent destrucció per part de la Guàrdia Civil de les armes intervingudes en aquella operació.

ANTONI RAYA

No era la primera vegada que el País Valencià es convertia en l'epicentre d'una operació policíaca contra un grup d'ideologia clarament nazi: l'any 1995, la policia desmantellava el grup Acció Radical, que posseïa un petit arsenal d'armes i abundant material de caràcter racista i xenòfob. Tanmateix, el nivell d'organització, possessió d'armament i capacitat d'obtenir-lo i produir-lo, juntament amb un alt grau de jerarquització, feien de Frente Anti Sistema una altra cosa, un grup amb un potencial delictiu i una perillositat social fora mida.

Després d'estirar diversos fils relacionats amb la venda d'armes procedents de l'exèrcit i el tràfic per part de militars, la Guàrdia Civil enceta, a finals de 2004, una investigació que inclou escoltes telefòniques ordenades pel Jutjat número 1 d'Instrucció i Primera Instància de Carlet. L'operatiu acaba amb 22 detinguts – contra 4 d'ells no es presentarien càrrecs, finalment– com a integrants d'una organització que, segons l'escrit acusatori del fiscal, estava dedicada a “realitzar proselitisme i adoctrinament de la ideologia nacional-socialista utilitzant a tal fi tant la pàgina web com xerrades realitzades en la seua social, difonent informacions que justifiquen l'ús de la violència contra determinats grups de població per raó de les seues creences i origen racial (moros, homosexuals, immigrants...)”. Unes bases ideològiques que, per no deixar cap marge al dubte, també justificaven “les mesures que adoptà el Govern alemany dirigit per Adolf Hitler contra el poble jueu negant nombroses evidències demostrades davant els Tribunals de Justícia Internacionals després de la Segona Guerra Mundial”.

El Frente Anti Sistema, que tenia la seua social al número 69 de l'avinguda Tres Creus de València, estava dirigit per una junta de comandaments amb elements com José Antonio Andrés Orts, un militar nascut el 1975, amb antecedents penals per un delictu de lesions; Juan Manuel Soria (1970), un històric de l'extrema dreta valenciana; Ignacio March, que fou condemnat l'any 2000 per apallissar brutalment dos joves, i alguns elements més que s'encarreguen de decidir de manera assembleària funcionament i activitats. Aquesta junta, on figuren alguns altres membres, era res-

pensible també del suport ideològic i la comptabilitat. Per la seua banda, Joaquín Saludes, nascut l'any 1970, sense antecedents penals, s'encarregava de l'adquisició d'armament i parafernàlia nazi en col·laboració amb la seua companya, María Sandra Rentero (1970), una de les poques dones detingudes.

Una de les vies de finançament de la banda era l'organització de concerts anticomunistes com el que se suspengué l'any passat a València a càrrec del grup neonazi italià Killer Sorpresa després d'una forta pressió dels moviments antifeixistes i a les xarxes socials.

Per sota d'aquesta direcció hi havia els caps de grup, que cobraven les quotes, captaven nous adeptes i servien de corretja de transmissió entre la junta i els membres de base. Uns 70 membres en total, segons els càlculs de la Guàrdia Civil. Les quotes i els concerts, amb tot, no eren la principal font d'ingressos, sinó la venda d'armes prohibides (punys americans, porres, navalles automàtiques) i quincalleria nazi de tot tipus que canalitzaven a través de pàgines web. Els objectes s'obtenien mitjançant compres o es fabricaven dins de l'organització. Pedro Cuevas, l'assassí de Guillem Agulló [vegeu informació de la pàgina 15], era un dels artesans de l'organització, juntament amb Sergio Gutiérrez. Tot just, l'operació pren el nom d'un puny il·legal fabricat per Cuevas i que bategen com a Panzer, inspirant-se en una divisió cuirassada de les SS.

L'univers de l'Alemanya nazi hi és omnipresent, però allò que certifica la perillositat de FAS, el seu tarannà violent i profundament destructiu, era la combinació d'aquell ideari amb la possessió d'armes. En els diferents escorcolls realitzats per la Guàrdia Civil als domicilis de membres de l'organització a València, Silla, la Font de la Figuera, Burjassot, Xirivella, Puçol, Xiva o la Pobla de Farnals, s'intervingué un autèntic arsenal amb potencial per alimentar les caceres de l'extrema dreta contra immigrants, homosexuals o membres de les organitzacions antifeixistes. Ignacio March, per exemple, disposava de punys americans prohibits, model "Sin perdón" i "Lacht", un ganivet amb empunyadura de punxes d'acer, també il·lícit, o una ballesta amb mira de precisió. Andrés Orts, per la seua banda, a més d'un

D'esquerra a dreta, algunes de les armes intervingudes en l'operació Panzer. En la columna, de

document de règim interior amb normes i sancions –un indicador del grau d'organització d'aquesta banda– i diversos pamflets i publicacions neonazis on es negava l'holocaust jueu, disposava d'un bolígraf-pistola, diversos revòlvers, matxets, baionetes de l'exèrcit de l'aire, un punyal de les Waffen SS i, com a joia de la corona, un llançagranades afortunadament fora d'ús. La Intervenció d'Armes de la Guàrdia Civil certificà que alguns dels revòlvers estaven inutilitzats des de l'any 1990 amb un forat al canó, però l'organització havia manipulat les armes per fer-les de nou operatives omplint de nou l'orifici amb massilla de soldadura. La força de propulsió dels projectils quedava minvada però el potencial letal restava intacte.

Punys SS i "Dux Mussolini", esvàstiques i la cara de Hitler. La tinença il·lícita d'armes i municions de molt divers calibre (alguns membres de FAS tenien llicència d'armes, però caducada) es repetia en cada escorcoll, pam

més pam menys, amb objectes de vegades delirants, del tòpic bat de beisbol a mires telescòpiques, catanes, una porra de fusta amb el lema "Dux Mussolini", punyals de les SS, estrelles índies (boles de metall amb claus, també prohibides) i ganivets militars i de muntanya de totes classes. Esment a banda mereix la quincalleria, concentrada en bona part al domicili a la Pobla de Farnals de Carlos Agustín Rueda, àlies *Country*: aquest individu posseïa parafernàlia nazi etiquetada per al seu enviament amb objectes com braçalets amb la creu gammada, 18 escuts amb l'esvàstica, anells, sivelles, samarretes amb la cara d'Adolf Hitler, dates de la Segona Guerra Mundial o lemes en castellà de l'estil "Perill – Immigrants Islàmics". La Benemèrita hi trobà 68 girs i enviaments postals. L'import dels reemborsaments entre abril i agost del 2005 ascendia a 2.689 euros.

La documentació intervinguda tampoc no deixava lloc a la imaginació sobre les intencions de FAS. Des de la crítica al matrimoni "entre maricones" o l'allibe-

dalt a baix, repartiment d'aliments d'Espanya 2000, José Luis Roberto i Alejandro Serrador.

rament del poble davant l'Estat sionista "que domina el mundo" i una llarga llista de dimonis personals i col·lectius. Una organització contra el sistema i els seus valors que no descarta qualsevol mitjà al seu abast per destruir-lo: en els informes de la Guàrdia Civil es parla d'un document que "conté trets d'ideologia propera al terrorisme i evidencia una extremada violència. Així mateix deixa veure amb claredat que l'organització tractarà d'aconseguir els seus propòsits emprant els mitjans que siguin necessaris, incloent-hi i acceptant tot tipus d'acció delinqüencial, donant per acceptable i assumible com a forma de lluita el terrorisme contra l'Estat". Fet i fet, un cas que acusació particular i partits polítics no s'expliquen com no va ser jutjat a l'Audiència Nacional.

L'operació es produeix en un context, amb el PSOE ocupant el govern de l'Estat, d'una forta activitat policíaca i judicial contra els grups nazis. L'abril del 2005, són detinguts, en el marc de l'operació *Espasa* els principals dirigents

de la terminal espanyola del grup nazi Blood and Honour, un grup amb molts paral·lelismes amb FAS radicat a la localitat madrilenya de San Sebastián de los Reyes i delegacions territorials a Sevilla, Burgos, Jaén i Saragossa. El procediment judicial fou relativament ràpid: el 5 de juliol del 2010, l'Audiència Provincial de Madrid dissol el grup i condemna 15 dels 18 detinguts per associació il·lícita i tinença d'armes. El juliol del 2011, el Suprem ratificà la sentència. No fou l'únic cas. Al març del 2004 té lloc l'operació *Punyal* a Madrid, Barcelona, València i Guadalajara contra un altre grup nazi, Hammerskin. El més de juliol del 2004, l'Audiència de Madrid declarà il·legal la banda per "fomentar la violència" i condemna 15 membres d'aquesta organització a penes d'entre un any i mig i dos anys i mig per associació il·lícita i possessió il·legal d'armes.

En el cas de FAS, les penes sol·licitades pel fiscal són una mica més elevades: de presó de tres anys, multa i inhabilitació per a càrrec públic per a

una desena dels acusats, dos anys i inhabilitació per a la resta –en aquest grup s'inclou Pedro Cuevas– i 18 mesos per a José Alejandro Serrador, l'actual regidor d'Espanya 2000 a Silla.

Destrucció de proves. A diferència d'aquells casos, al País Valencià la instrucció del cas contra FAS ha estat molt més lenta i s'ha tardat quasi cinc anys més a assenyalar la data d'un judici que, a més, naix viciat per una insòlita i sorprenent destrucció de proves: quan els jutges de l'Audiència Provincial de València reclamaren les armes requesades en l'operació, per poder presentar-les com a prova del cas, es trobaren amb el fet que la Guàrdia Civil ja les havia destruïdes.

Segons les explicacions aportades des de l'àmbit judicial, el Servei d'Intervenció d'Armes de la Guàrdia Civil demanà l'any passat, en diverses ocasions, la destrucció de l'armament. El Tribunal Superior de Justícia (TJS) valencià assegura que els magistrats accediren a

Dalt, a l'esquerra, al centre de la imatge, José Manuel Soria. A la dreta, un acte a València d'Alianza Nacional. Baix, protestes feixistes i del GAV. A

la petició perquè van considerar que es tractava d'una requisitòria genèrica i que no afectaria les armes considerades com a prova. O, expressat d'una altra manera, que la Guàrdia Civil "realitzava els controls adequats per no incloure en les llistes de destrucció cap arma d'una causa pendent de judici". La consulta al jutjat mai no es va realitzar i, el passat mes de novembre, es destruïen totes les armes.

La fiscalia i l'acusació popular, representada per la plataforma Acció Popular contra la Impunitat, no han ocultat el seu malestar davant d'aquesta rocambolesca destrucció de proves realitzada pel mateix cos de seguretat que realitzà la investigació i les detencions. Esteban Ibarra, president de l'ONG Moviment contra la Intolerància, present en la plataforma, aventura que les defenses empraran amb tota seguretat aquest fet en benefici propi, si bé el sumari del cas conté un reportatge fotogràfic i un informe sobre les característiques de les armes trobades a l'organització, a més d'un informe pericial del departament de balística del servei de criminalística de la Guàrdia Civil. Ibarra també veu més que provable que tracten d'invalidar les escoltes telefòniques com a prova.

L'acusació també considera cridaner que sols s'haja assenyalat tres dates per al judici, tenint en compte la complexitat del cas, el nombre d'acusats i el volum d'un sumari amb multitud d'escoltes telefòniques, diligències i atestats i del qual tan sols ha transcendit una mínima part.

Acció Popular contra la Impunitat, de fet, nasqué el mes de desembre del 2007 per poder fer acte de presència en el procés i impedir que la instrucció de la macrocausa poguera caure en l'apatia i la impunitat. Per aquest fet concret i per una situació d'impunitat general davant les agressions a entitats culturals, socials i polítiques que patia el País Valencià en aquells moments i que, malgrat tot, continua. En aquella causa s'uniren, a més de Moviment contra la Intolerància, organitzacions com el Centre Espanyol d'Ajuda al Refugiat (CEAR), Sos Racisme, Jarit, Ca Revolta, Acció Cultural del País Valencià, L'Associació pro-Drets Humans, la Federació Estatal de Gais i Lesbianes, Intersindical Valenciana, PSPV-PSOE, Esquerra Unida, Bloc Nacionalista Valencià i vora quaranta entitats més.

Malgrat la resistència aferrissada de la defensa dels acusats, els tribunals permeten que, des del mes de març del 2008,

Acció Popular fóra present en una causa de gran transcendència per a aquestes organitzacions: per la dimensió mediàtica, per les hipotètiques repercussions institucionals i polítiques, incloent-hi el que consideren una imprescindible reforma del codi penal i perquè, en acabant, el procés podria servir per fer justícia en un context d'impunitat [Vegeu entrevista a Esteban Ibarra, pàgines 17, 18 i 19].

Hi hagué, amb tot, un altre fet que actuà com a detonant per a la creació de la plataforma: l'assassí de Guillem Agulló, Pedro Cuevas, després de complir quatre anys tan sols de condemna, i malgrat haver estat detingut dins de l'operació *Pànzer*, es presentava l'any 2007 a les llistes del partit neonazi Alianza Nacional (AZ) en la localitat de Xiva, amb el número 8 de la llista. No fou escollit. En aquella llista, un altre implicat en *Pànzer*, Ramon Luis Gómez, ocupava el segon lloc de la llista.

La vida després de 'Pànzer'. Fet i fet, l'operació de la Guàrdia Civil i el processament dels membres de FAS no canvià la perspectiva ideològica ni la militància nazi de la banda, almenys dels membres més significats. Les llistes d'Alianza Nacional, una formació

la dreta, pintades contra Guillem Agulló.

d'ideari obertament nacional-socialista, nascuda de les cendres d'Alianza por la Unidad Nacional (AUN) de l'històric ultradretà Ricardo Sáez de Ynestrillas, acolliren Cuevas i uns altres membres de l'organització. Fins i tot, el local de l'avinguda Tres Creus que havia estat la base d'operacions de FAS esdevingué temps després la seu a València d'Alianza Nacional, lloc de trobada i de polèmiques visites de membres del Ku Klux Klan i de negacionistes de l'Holocaust. Res estrany tenint en compte que un dels líders de FAS, José Manuel Soria, figurà com a delegat al País Valencià d'AZ fins la dissolució del col·lectiu, al febrer del 2009, per integrar-se en una peculiar entitat, Pensamiento y Acción Ecológica (PAE), que, malgrat el seu nom, conservava intacta la ideologia nazi. "El primer ecologista fou Hitler. Ell era vegetarià, defensava l'estat natural de les coses i impulsà la llei de vivisecció que prohibia experimentar amb animals", es justificava en aquell moment.

El mateix Soria, que reconegué en una web els vincles de continuïtat entre FAS i AZ a València, fou processat un any després de l'operació Pànzer per tractar d'extorquir un capellà amb imatges del religiós en situacions sexualment

Pedro Cuevas: ni penedit ni reinserit

A l'esquerra, Guillem Agulló. A la dreta, eixint d'un furgó policial per ser jutjat, Pedro José Cuevas, l'assassí del jove de Burjassot.

El mes d'abril del 1993, Guillem Agulló, un jove de Burjassot de 18 anys, militant de l'organització juvenil independentista Maulets, era a la localitat de Montanejos, a Castelló, en una acampada. Un grup de quatre ultradretans l'acaçaren i li donaren mort d'una punyalada al cor. No fou casual: el jove ja havia rebut amenaces de la ultradretana Acción Radical. Un membre de Burjassot d'aquesta facció podia haver avisat de la presència d'Agulló a Montanejos, segons una versió dels fets considerada pel pare de Guillem. El procés judicial, celebrat dos anys després, passà per alt el tarannà polític d'aquella mort: la justícia presentà i jutjà el cas com una brega entre joves amb un desenllaç letal. I fou encerclat d'una forta campanya per part del diari *Las Provincias*, dirigit aleshores per María Consuelo Reyna, per criminalitzar els col·lectius antifeixistes i independentistes. La víctima, assenyalada. Tan sols l'autor material de la punyalada, Pedro José Cuevas Silvestre, fou condemnat a 16 anys de presó per un delictes d'homicidi. Complí tan sols 4 anys d'aquella condemna per "bon comportament".

El pas pel sistema penitenciari de l'assassí d'Agulló fou estèril en termes de reinserció social, com ho demostra la seua activa implicació en FAS. No sols per la fabricació i possessió d'armes: la transcripció de les converses telefòniques entre Cuevas amb altres elements de la ultradreta revela l'organització de caceres contra "guarros" i "moracos": "Mañana iremos pa lla una banda... guapa ¿sabes?". "Que va, por temas que me han contao de que uno lleva tatuao el 88, otro lleva una céltica... cosas de esas". "Bueno, pues esta noche hablaré con la gente y veremos a ver hacia nos vamos, en un lado es de guarros, ¿no? y en el otro moracos". "Sí, yo es que sé dónde se juntan todos los guarros en Villena, además que son unos matadillos de mierda, o sea que les vamos a hacer un favor y to, porque van a decir, 'ostia, nos han pegado unos nazis', tío, van, o sea lo van a poner en su currículo y to, van a ir de supervíctimas". "Nada, si supervíctimas van a ver". "Yo, ya he dicho que yo me llevo que me voy empalmaa, yo me llevo un pincho". "Yo si voy, voy a hacer pupa, sabes que no voy a pegarles dos guantazos". "No no, hay que ir y darles bien". "A dejarlos mareaos, mareaos y luego si quieres nos pasamos por el Kinderbur".

Un breu exemple del voluminós sumari judicial del cas Pànzer. Ni aquesta investigació, ni els antecedents penals per assassinat, impediren que Cuevas es presentara a les eleccions. Un fet que revela la impunitat amb què es mouen aquests individus. I un odi i una manca d'humanitat que simbolitzen les pintades en la casa d'Agulló. "Guillem, jódete". "Guillem, muerte, muerte".

Els dos models d'èxit a Europa que la ultradreta valenciana té com a referents: Alba Daurada a Grècia i el Front Nacional de Marine Le Pen.

comprometedores. Un altre membre de FAS, David Montiel, hi actuà com a còmplice.

La serp canvia de pell. España 2000, el partit encapçalat per José Luis Roberto, conegut com *el Cojo*, propietari de Levantina de Seguridad i un dels dirigents de l'Asociación Nacional de Empresarios de Locales de Alterne (ANELA), la patronal del proxenetisme, és l'altra pota en la continuïtat de les activitats ultradretanes de membres de FAS. Maria Sandra Rentero, una de les dones jutjades pel *cas Pànzer*, figurava en les llistes municipals de Silla, localitat on España 2000 té actualment dos regidors. Un d'ells és José Alejandro Serrador, *el Silla*, que aconseguí acta de regidor en aquesta població de l'Horta Sud les eleccions municipals de 2011.

Com a plataforma electoral, España 2000 té dues cares, una de més institucional, externa, que li ha servit per acumular 4 regidors al País Valencià, a Silla, Dos Aigües i Onda. A imitació del Front Nacional francès de Marine Le Pen, aquest partit amaga la part del discurs més radical per centrar-se en un populisme xenòfob, que assenyala els immigrants com la font de tots els mals. Un argumentari fal·laç i bàsic que la llarga crisi econòmica i les nefastes conseqüències per a les classes populars fa augmentar la seua eficàcia. Un exemple d'aquesta praxi és el repartiment d'aliments "sols per a espanyols" –als beneficiaris se'ls demana que acrediten nacionalitat espanyola i estar en l'atur– en zones com el barri d'Orriols de València, amb un alt índex d'immigració i desocupació. Una

bomba de rellotgeria que España 2000 aprofita per aconseguir suport i visibilitat. Ho fa a través d'una ONG, Hogar Social Patriótico Maria Luisa Navarro, que pren el nom de la mare de José Luis Roberto. Els voluntaris que participen en el repartiment no porten parafernàlia nazi ni feixista. Però el referent és Alba Daurada, el violentíssim grup d'ultradreta grec que veuen com un referent.

Amb tot, més que un llop amb pell de corder, España 2000 és una serp verinosa que ha mutat superficialment la seua dermis. En un reportatge emès per TV3, *A la dreta i més enllà*, apareixia Serrador. Amb un to reposat, aquest regidor de Silla que començà a introduir-se en el món de la ultradreta a través de la penya Yomus del València, qualificava les armes trobades a sa casa en l'*operació Pànzer* d'"articles de col·lecció, res que no tinga un jove una mica més dràstic". Furgant un poc, però, apareix la justificació de la violència: "A grans mals, grans remeis. I el remei és Alba Daurada". En un altre moment, justifica l'ús de la violència contra Catalunya: "Amb un Vladimir Putin això no passaria. Estarien els tancs per Barcelona i [Artur] Mas en la presó".

La connexió anticatalanista. La pell és això, únicament pell. Però a dins batega amb força l'odi contra el diferent i la pulsio violenta. I una de les modalitats de violència s'ha practicat contra el món de l'esquerra i el catalanisme cultural i polític al País Valencià, amb infinitat d'agressions, pallisses, amenaces i actes d'intimidació a entitats i particulars. La punta de llança d'aquesta violència,

quasi sempre impune, mai atacada amb totes les conseqüències per les autoritats valencianes, és el Grup d'Acció Valencianista (GAV). Però les connexions d'aquest grup secessionista amb España 2000 són evidents i la col·laboració contínua. Si més no, ambdós han participat conjuntament en protestes com la que es va fer contra l'alcalde de Burjassot, Jordi Sebastià. O l'intent de boicot a la presentació d'un assaig sobre el blaverisme del sociòleg Vicent Flor.

"Cada any puguen les agressions globals però amb més intensitat al País Valencià, per davant de Madrid i Catalunya. Enguany, es calcula que hi ha uns 400 episodis entre agressions físiques, amenaces verbals o atac a mobiliari", assegura Toni Gisbert, secretari d'Acció Cultural del País Valencià (ACPV). "Els incidents cada vegada són més físics, hi ha menys pintades i més agressions, més atacs violents contra persones", diu, i apunta un fet alarmant: "Qui està fent tot això té una certa sensació d'impunitat. Es fan els atacs a plena llum del dia, amb testimonis i càmeres. Fins i tot es permeten el luxe de penjar les accions a internet. I davant d'això, la policia no sap, no contesta". "Per això és important el judici, pel missatge social que s'ha de traslladar davant una situació d'alarma social", rebla.

Perquè qui havia de donar exemple no ho fa: dies enrere, el PP tancà sense sanció els expedients als cadells de NNGG fotografiats amb símbols i gestos feixistes. L'ou de la serp nia en molts nius diferents.

Xavier Aliaga